

hvert Fald stiller jeg min Kompetence til at bedømme dette Spørgsmaal fuldt i Højde med hans og andres, og jeg vil snarest sige, at han ved at opholde sig saa længe i Esbjerg kunde have udsat sig for at have erhvervet Sympati eller Antipati paa en eller anden Maade. Stillet som han har været ved sin Dygtighed, inddraget baade i sociale og kommunale Anliggender, kan han jo dog vistnok have faaet sit Syn mere hildet, end ønskeligt var. Jeg tror, at hvis han ikke havde været bosat der, kunde han med mere og større Overlegenhed og mindre Forudindtagethed have lagt sin Plan.

Det er jo en vigtig Sag, som her er forelagt til Behandling af det høje Ting. Her er Spørgsmaal om to Havne, som mægtigt ville gribe ind i Erhvervslivets Udvikling baade med Hensyn til dansk Fiskeri og med Hensyn til dansk Foretagsomhed paa mange forskellige Omraader, og det er derfor af største Vigtighed, at den Beslutning, vi tage, bliver ledet af en Villie til at se stort paa Forholdene, og at den ikke særlig paavirkes af Esbjerg Bys Interesser, de maa naturligvis her være underordnede det hele, og Opholdet i en lille Købstad er jo da ikke særlig det, der skal udvikle Storsynet. Storsynet maa vi finde herinde, og jeg haaber, det skal findes. Det er sikkert, som af den højtærede Minister anført, at der er formaaende Folk i Esbjerg, der stærkt holde paa det østre Anlæg, men det bør ikke være vejledende for Tinget. Der er andre Hensyn at tage end til Esbjergs særlige Interesser. Hvilket Forslag vi end maatte slutte os til paa Rigsdagen, er det jo klart, at Esbjerg Bys Interesser ville blive fuldt ud varetagne; Esbjerg By vil selvfølgelig faa overordentlig Fordel af en Udvidelse af Havnen, hvad enten den gaar i Øst eller Vest, hvad enten Fiskerihavnen bibeholdes paa det Sted, hvor den nu er, eller lægges derhen, hvor Fiskeriet kræver, at den bliver henlagt. Men selv om der i Øjeblikket gør sig stærk Stemning gældende fra de formaaende Folk — jeg paastaar ikke, det er hele Befolkningen i Esbjerg — for at faa vedtaget den højtærede Ministers Forslag, saa paastaar jeg, at hvis Rigsdagen vedtager det vestlige Projekt, vil det nok vise sig, at det i Virkeligheden vil blive til Gavn ikke blot for hele Landet, men ogsaa for Esbjerg By. Karakteristisk er det, at i dette Øjeblik, hvor der fra disse Folks Side stærkt arbejdes paa at faa gennemført det af Ministeren særlig foretrukne Forslag, er man samtidig i Esbjerg stærkt

i Bevægelse for at indlemme i Esbjerg By store Dele af den tilgrænsende Kommune. Paa samme Tid, som Esbjerg By ligger med store ubebyggede Arealer, netop de Arealer, som vilde være bedst tjenlige i Tilfælde af et vestligt Projekts Gennemførelse, er man stærkt interesseret i at forberede Indlemmelsen af Arealer mod Øst fra en anden Kommune — under Forudsætning af, at Østprojektet bliver vedtaget. Dette synes dog temmelig urimeligt for en By, som ligger med saa store Arealer, og som dog i pekuniær Henseende er ret anstrengt i Forvejen. Hvis denne Indlemmelse skulde finde Sted — og det vil blive nødvendigt, hvis Østhavnen vedtages —, saa vilde det altsaa sige, at en af de mærkelige Følger deraf vilde være, at Byen deles ved Banelegemet i et Rigmandskvarter og et Fattigmandskvarter.

For mig er der ikke Tvivl om, at saa vist som det er nødvendigt at uddybe Havnen og give bedre Plads, er det af største Interesse saavel for Jordbrug og Handel som for Skibsfarten, at den bliver anbragt paa det bedste Sted for den fremtidige Udvikling, saa at vi ikke nu foregribe en Udvikling, som absolut vil være afskaaren, saafremt vi fastholde Fiskerihavnen, hvor Beliggenheden nu er. Det er et Moment ved denne Sag, som man ikke synes at have haft tilstrækkeligt Øje for, at ikke alene, som jeg sagde, Jordbrug og Handel og Skibsfart ville tjene ved Vedtagelsen af det vestlige Projekt, men at det ogsaa for Industrien vil være af stor Betydning. Alle ere jo enige om det ønskelige i, at Industrien faar en saa kraftig Udvikling her i Landet som muligt. Industrien ængstes for Toldloven, men her er en Lejlighed, hvor man kan bringe Lettelser for en fremspirende Industriovre paa Vestkysten, og det er ved at lægge en Havn ved Esbjerg godt og hensigtsmæssigt. Saa kan man med Sikkerhed sige, at Fragten paa Esbjerg Havn kan blive 2 sh. engelsk Mønt pr. Ton billigere end til Østhavnene. Esbjerg Havn bliver den Havn i vort Land, som kommer til at ligge nærmest ved den store Vandvej fra Kanalen over Vesterhavet, og alle Havne langs denne Vej have 2 sh. billigere Fragt pr. Ton i Almindelighed end vore østlige Havne. Det er jo klart, at det vil være en betydelig Gevinst for en fremspirende Industri paa dette Sted, at der ved en heldig Havn skabes Mulighed for, at den ikke alene ligger nærmere ved de store Handelscentre, ved de store Produktionspladser, men at den ogsaa samtidig faar sine Raaprodukter